

міс

„Робітники всіх країн єднайтеся“.

Робітничі Пісні

— — зібрав — —

Василь К. Головацкий.

Copyright 1915
by H. H. H. H.

Ціна 25 цт.

Накладом „Руської Книгарні“

Winnipeg, Man.

1915.

PG 3974

4

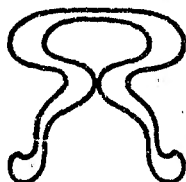
P6

R63

Зміст.

	сторона
Вступне Слівце	5
Інтернаціонал	7
Робітнича Марсельєза	9
Пісня Пролетарів	11
Червоний Прапор	14
Сьміло други	16
Шалійте	17
Похоронний марш	19
Пісня Першого Мая	20
Заповіт	22
Будись, будись, робочий люд	24
Варшавянка	26
Який то вітер	28
Головні гріхи	30
Не пора	31
Ми робітники	32
Чотири послідні річи	33
Сьміло товариші, в ногу	34
Не миритись милі друзя	35
Розвивай ся ти високий дубе	36
Марш Робітників	38
Гей ми пролетарі, ставаймо в ряди	41
Вже більше нам годї зносити неволї	42
Робітничий Гимн	43
Марсельєза	46
Царі кров нашу проливають	48
Сльозами злита наша доля	50
Дезертир	52
Перший Май	54
Днесь твое сьвято	56
Перед дорогою на висломе	58
Марш Гірняків	60

Пісня Хлібороба (фармера)	63
Ой буди ся пролетару	65
Вечірня Пісня	68
Наша справа буде жити	70
Робітники уже час	72
Коляда	74
В кого стане сили і охоти	78
З тяжкої праці робітник гине	79
Молитва	82
Прометей	84
Десять заповідей пролетара	95

ВСТУПНЕ СЛІВЦЕ.

Тихо наближаєть ся весна. Вона то своїма пахучими рученьками відсвіжує наші сили. Всяке сотворіне починає будити ся до нового життя. І ми любуємо ся сонічним теплом, роскопуємо. Хоч і не всі! Більша часть з нас весною більш чим в котрій небудь іншій порі року відчуваємо недостачу средств до життя хоч такі одиноко витворюють ся нашою кровавою працею. Рівно-ж, коли сильні світа сего радіють в надії, що зможуть ще більше любитись чарами весни, сподіваючи-сь ще багатших плонів з нашої праці, ми-ж знов хоч горем і лихом прибиті витаємо весну своїми многонадійними піснями, які скріпляють, — загрівають нас на духу повнім надії, що в свідомости, солідарности й злуці всіх членів працюючої кляси і в »наше віконце загляне сонце. Таке ось-ось вже веселенько всміхаєсь ся до нас всіх хто в живих, і так що раз то блисне і частійше повтараєть ся з настанем кожної ново по собі наступаючої весни. Бо тепленький, легенький та вільний вітерець вдирає ся в нашу грудь, чим підбадьорює й запалює серця наші та відсвіжає наші мізги до чимраз острійшої боротьби до якої власне пісоньки взнесеніх, свободолубивих та чоловіколюбивих ідей виробляють в

нас більш охоти, почуття обов'язку та завзятійшої постанови покінчити з так дуже несправедливим ладом; аби такий зі в сіма його підпорами провалив ся в провалля, а на руїнах єго наставби лад справедливий — лад соціалістичний. Тому то в »Робітничих Піснях« руководив ся я так як на се дані, час та обставини і вимоги склали-сь аби дати пролетаріатови пісні, які би були без найменшої закраски ріжного рода пересудів, а щоб такі репрезентували собою чисто ідейні думки оперті на тім, що тільки згідна акція пролетаріяту всіх країн і народностей зможе усунути давячий всіх лад. — За те отся книжочка являєсь як Местник за кривди працюючого люду для гнобителів його під ріжною формою та барвою тихже, а благовістником кращих днів для всіх днесь прибитих і пригноблених та окрадених.

Хайже йде ся книжочка до рук тих чий інтереси хоронить і хай знайде собі так щирих прихильників, як щиро думав той хто єї для них приготував, а коли ся задача буде сповнена скорше — скорій розвиднить ся і скорій кращі дні для всіх нас настануть!...

Ваш за нове жите
Василь К. Головацький.

ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Вставай, проклятем заклинений
Весь сьвіт голодних і рабів
Кипить наш розум розстроений —
І нас у смертний би бій вів.

Весь лад насилля ми зруйнуєм,
Аж до підвалин, — а потім
Ми наш — ми новий — лад збудуєм:
Хто був нічим, той стане всім.

І то буде послідний
І рішаючий бій
З інтернаціоналом
Воскресне рід людський! (2 рази)

Ніхто не дасть нам і спасеня
Ні Зевс, ні цар анї герой
А діб'єм ся ми визволеня
Своею, власною рукою.

Щоб страсти гнет зручно й уміло
Відібрать своє добро
Вздувайте міх і куйте сміло
Желізо доки горячо.

І то буде останній
І рішальчий бій
З інтернаціоналом
Воскресне рід людський (2 рази)

Нуждарі країн всіх в громаду
Ми армія робочих мас
І лиш одну ми маємо раду
Земля сотворена для нас.

І коли грім великий гряде
Над зграєю гнобителів
В віконце і нам сонце гляне
Засяє огнем своїх промінів...

І то буде останній
І рішальчий бій
З інтернаціоналом
Воскресне рід людський!

РОБІТНИЧА МАРСЕЛЕЗА.

Скиньмо сьвіта старого ідоли
Здуймо порох його з наших ніг!
Нам ворожі богацтва престоли,
Й ненависний нам світський устрій.
Ми підемо де муки і стони
Межи нарід голодний підем
З ним злодіям пішлемо проклони,
На борбу ми його позовем:

Скидайте, робочі, столітя гнет!
Вставайте на трутнів голодні!
Хай громом кличі бють народні!
Вперед, вперед, вперед, вперед, вперед!

Богачі та всякі їх підніжки
Розкрадають тяженький твій труд.
Твоїм потом товстіють нероби;
Твій остатний кусок хліба рвуть.
Голодуй, щоб вони панували!
Голодуй, щоб в ігрі банкові
Вони совість і честь продавали
Щоб після глумились на тобі

Скидайте, робочі, столітя гнет! і т. д.

Тобі віддих одна лиш могила!
 Кождий день — ти додатки готов;
 Трут — вампир із тебе тягне жили;
 Трут — вампир не народну кров!
 Йому потрібні в військо жовніри:
 Подавай йому своїх синів!
 Йому потрібні балі й палати:
 Доливай йому крові твоей!..

Скидайте, робочі, столітя гнет! і т. д.

Чи ще мало терпіли ми горя?
 Встаньмо всюди усі і ураз!
 Як від схода так аж до захода
 І полудня й до півночи вказ!
 На злодюг, на собак на богатих!
 Хай нестане більш злого лада.
 Глумсь, губи їх, злодіїв проклятих!
 Хай сяє зоря — долі — життя!

Скидайте, робочі столітя гнет!
 Вставайте на трутнів голодні!
 Хай громом кличі бють народні!

Вперед, вперед, вперед, вперед, вперед!

ПІСНЯ ПРОЛЕТАРІВ.

(На ноту Марселези).

Ми марселези гимн старинний
 На новий лад засьпіваєм —
 І хай дрожать посідателі
 Перед пробудившимсь врагом !
 Хай в пісні сильній і свободній
 Їх поразить, як грізний меч,
 Сильний призив, побідний клич,
 Великий клич се міжнародний.

Пролетарі всіх країн,
 Єднайте ся у дружний стан !
 На бій, на бій,
 На смертний бій
 Вставай люд великан !

Віками тягнесь бій упертий...
 А за піднесенем руки
 Народ платив за гнет тяженький
 Змів лад де гніздились п'явки.
 Все-ж ніколи призив свободний
 Так він міцно і не дишав
 З таков угрозом не звучав,
 Як звучить сей клич міжнародний:

Пролетарі всіх країн,
Єднайтеся у дружний стан!
На бій, на бій,
На смертний бій
Вставай люд великан!

Силач наш враг, буржуазія!
Та вслід за нею на грізний суд,
Як не поконана громада,
Гробокопателі ідуть...
Вона же сміливістю руки
Купує той меч, яким то ми,
Перше власть сучасної тьми
Зробим путь вічної—свободи:

Пролетарі всіх країн
Єднайтеся у дружний стан!
На бій, на бій,
На смертний бій
Вставай люд великан!

Та не устрашить нас бій строгий:
Нарушим ваш кровавий лад
Ми стратимо лише окови,
А завоюєм — райський сад!

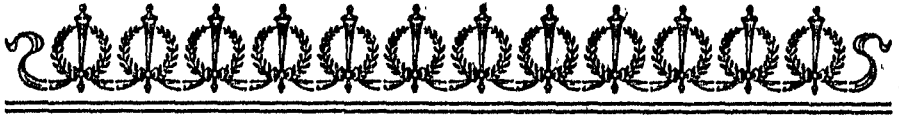
Дрожіте ж неситі тирани !
Вже підхоплений той призив !
Під червоним стягом борців
Уже повстають всі країни !

Пролетарі всіх країн,
Єднайтеся у дружний стан!
На бій, на бій,
На смертний бій
Вставай люд великан !

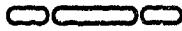
На землі зтоптаній безправством
Чи ж не чує ? Близький ураган:
То в смертний бій з капіталізмом
Вступа народний великан...
Перед зорею пробудження
Уже блідніє ваша тінь!...
Вперед в бій ! Перед нами день
Великий день сей визволення !

Пролетарі всіх країн,
Єднайтеся у дружний стан!
На бій, на бій
На смертний бій
Вставай люд великан !

ЧЕРВОНІЙ ПРАПОР.

Кати навикли поливати
 Країну кров'ю і слізьми,
 Але як прийде день відплати, —
 Судити будемо їх ми!
 Судити будемо їх ми!

Хай росте, хай гремить вільний спів,
 Наш прапор плине понад трони,
 Несе він пімсти грім, люду гнів,
 І вільний він сіє сів,
 А коліром увесь червоний:
 На йому кров робітників!
 На йому кров робітників!

Кати силкують ся кайдани
 І ще міцніщими зробить,
 Та з тюрем усіх — руїна стане,
 І тільки добре буде жить!
 І тільки добре буде жить!

Хай росте, хай гремить, і т. д.

Старий порядок струх і пада;
Дозрів погибнуть накінець,
Робити ме гуртом громада
І все, що зробить посідать
І все, що зробить посідать.

Хай росте, хай гремигь, і т. д.

Гей разом, люди, всі до бою,
Щоб думка всіх одна вела!
Деж найде хто таку зброю,
Щоб вільний люд зломить могла?
Щоб вільний люд зломить могла?

Хай росте, хай гремить, і т. д.

Тиранів геть із глитаями!
Хай згине рабський сьвіт старий!
Сотворим вільними руками
Нове життя і лад новий!
Нове життя і лад новий!

Хай росте, хай гремить, і т. д.

СЬМІЛО ДРУГИ!

Сьміло други ! Не теряйте
Духа на страшную прою !
Бідну країну спасайте,
Честь і свободу свою !

Як нам умерти прийдесть ся
В сірих казармах, тюрмах —
Местник новий підійметь ся
В наших зболілих кістках !

Хай нас по тюрмах саджають,
Хай нас пробують вогнем,
Хай і на смерть засуджають —
Ми всі туртури знесем !

Як нам умерти прийдесть ся
В сірих казармах тюрмах —
Местник новий підійметь ся
В наших зболілих кістках !

ШАЛІЙТЕ !

Шалійте, шалійте, скажені кати !
Годуйте шпіонів, будуйте тюрми !
До бою сто тисяч робітників стане,
Пірвем, пірвем, пірвем ті кайдани !

За правду, за волю ми станемо враз,
Ланци, ні багнети не пострах для нас !
Бо вольного духа не скути в кайдани.
Біда, біда, біда вам, тирани !

Робітники духа ! Робітникам всім
Ми руки подаймо, на бій всі ідім !
Бо спільна усіх нас злучила недоля :
І труд і піт і кров, — кнут неволя !

За правду, за волю і т. д.

Від краю до краю не громи гудуть,
Робітників полки злучені ідуть
І поклик рокоче: Вставайте народи !
Прийшла пора, пора, — день свободи !

За правду, за волю і т. д.

Підвалини сьвіта валять ся старі,
Поблідли нероби, дрожать опирі,
Бо зоря свободи вже сходить яскрава !
Для всіх, для всіх, для всіх рівні права !

За правду, за волю і т д.

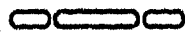
І вольні народи, як добрі брати
Полинуть до сонця. до щастя мети,
Розкуесь, двигнеть ся робочая маса; —
Одна сильна і вільная кляса !

За правду, за волю ми станемо враз,
Ланци, ні багнети не пострах для нас !
Бо вольного духа не скути в кайдани.
Біда, біда, біда вам, тирани !

Пролетаріят не має нічого до страчення,
крім кайдан — а до здобутя цілий сьвіт !

ПОХОРОННИЙ МАРШ.

Ви жертвою в бою нерівнім лягли
З любови до свого народу,
Ви все віддали, що за його змогли —
І щастя, і честь і свободу.

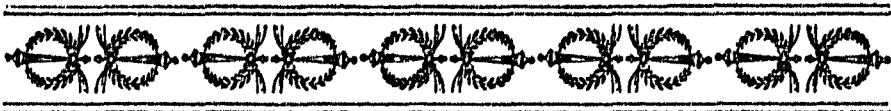
Нераз ви конали в в'язницях брудних,
Свій суд беззаконний над вами
Катюги-судді вирікали і ви
На смерть волочили кайдани.

А деспот гуля на учті гучній,
Неспокій вином заливає —
А грізні слова на двірцевій стіні
Огниста рука розставляє:

— „Пождіте кати, бо повстане народ
У силі могутній — свободі,
Пірве кайдани що вязали його
Та скаже кінець вам і годі!“

За вами борців сьвіжий полк сейчас йде,
На смерть і погибель готовий!
Прощайте же други, ви чесно пройшли
Велику дорогу любови...

ПІСНЯ ПЕРШОГО МАЯ.

На ноту „Сьміло товариші в ногу“

В урочистім строю вийдем,
Груд'ю ворогів зметем!
До щастя всім путь відкриєм,
Борби день увінчаєм.

Голосючи всім свободу
Бодро вперед ми ідем;
Ми відроджене народу —
Гибель тиранам несем!

Сонце наш сьвіточ побідний,
Правда нам горизонт сьвятий.
Зникне нам з перед очий
Стрюхлий насилля устрій.

Знайте-ж, тирани, убійці,
Настане праведний суд:
Згинуть кати-кровопійці,
Пишні трони їх впадуть.

І для вас, сьвіта нездари,
Настане час і пора
Коли в сяеві побіди
Люду — діждетесь кінця.

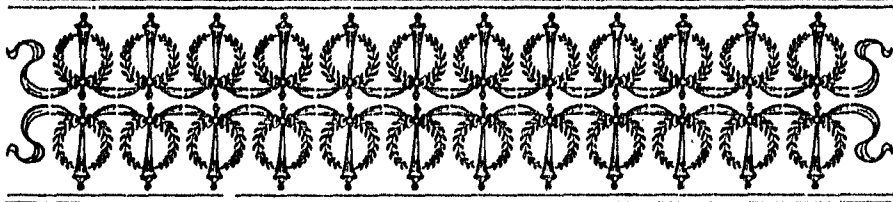
Ланьцухи, тюрми, кайдани,
Гнеть фабрик невільничий
Смертні роботи в землі —
Знесе люд робітничий.

Слава великим ідеям,
Слава відважним борцям !
Тре тільки двигнуть ся людям
Близький день — кінця — катам !

Рівности, братерства — свободи
Знаменем всіх осїнить
Загляне в темні закутки
І сьвітло мая всяк взрить.

В урочистім строю грянем,
Царство насиля знесем;
Сьвіт ми перебудуем,
Все на свій лад заведем...

ЗАПОВІТ.

Умираючи, в темних — тюрмах,
Заповіт друзям, лишаєм,
За муки бідного народа
Пімстить ворогам !

Судьбу-же саму визивайте
Сяж раз до ворога пішла,
З ним проти брацтва і свободи
У союз ввійшла !

Коли в час сьвітлої побіди,
Роздражнена горяча — кров
Втихне в серцю — заповідаєм
Лиш одну любов !

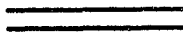
Хай тоді межі вами, друзя,
Не стане бідних, богачів,
Ні вічно загнаних страдальців,
Ні мучителів.

Ви храм науки воздвигнете
Замість храма неправди і тьми,
І храм свободи блискучої
Замість тюрми !

Хай із лиця землі ізчезнуть
Стони страдаючих людей,
Свист нагайки, бряск оружій,
І звук кайданів !

Сьвятая гідність чоловіка
Мисль і праця і чеснота
Хай такі будуть почитані
У нас на всегда !

Коли блисне зоря спасеня,
Настане брацтва сьвітлий час,
В щасливім житю згадаєте
Ви друзя і нас !

Боріте ся, поборите,
Вам Бог помагає,
За вас сила, за вас воля
І правда сьвятая !

Тарас Шевченко.

Будись, будись робочий люд!

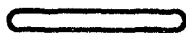
Хто під землев і на землі
В поли і в копальнях
Проводить жите своє в праці,
А мре в нужди кігтях?
Хто буде, тчить, із під землі
Богацтво дістає,
Другим за марнії гроші
Всю розкіш віддає?

Спини не може розігнути,
Спокійно жить і спать?
Так, то є ти, — робочий люд,
Голодний, бідний брат!
Хто працею, в поті чола
І храми, і палати здвиг,
І побудовав міста —
Сам чужоземцем в них?
Палати, розкіш — для других,
Нори в землі — собі
Учене в школах дорогих
Не дітям, не тобі!
Хто, щоб жить себе продав,
Всі сили нерадо віддав?

Так, то є ти — робочий люд,
Ти, угнетений брат !

Твоев працев весь сьвіт живе,
Другим ти все віддав
Собі-ж в нетямі — народе,
Ти сітки лиш скував !
Зброя зроблена тобою —
Против тебе звернена...
Збудись люд, хай долю твою
Твоя же викує рука !
Пора своє тобі вернуть,
Собі своє забрать !...

Будись, будись, робочий люд,
Ідем на бій голодний брат !

В містах стоять храми, наповнені золотом і сріблом богу непотрібним, а на сходах храмів дрожать бідні, даремно очікуючи, коли всунуть їм в руку малу мідяну монету.

ВАРШАВ'ЯНКА.

Хмари зловісні висять над нами, —
Сили ворожі нас тяжко гнетуть,
Станьмо-ж до бою всі з ворогами —
Смерть або воля та слава нас ждуть

Миж не лякаймось гордо і сьміло
Стяг піднесімо за праве діло,
Бо то є стяг за волю народа
Скрізь, щоб настали воля та згода!

На бій рішучий
Сьвятий і правий,
Марш, марш, вперед,
Робочий народ !

Пухне з голоду весь люд робочий
Докиж ми будемо, катам, терпіть ?
Як довго кат до крови охочий,
Буде по сьвітови кров вашу лить ? !

Станьмо до бою! сьвіт не забуде
Тих, що поляжуть за щасте людей,
Пісня тріумфу греміти буде
На честь великих ідей і людей.

На бій рішучий
Сьвятий і правий,
Марш, марш вперед
Робочий народ !

Гура ! зірвімо з царів корони,
До тепер люди ходять в терневій
На віки впадуть надгнилі трони !
Що забарвлені в крові народній ! ..

Га, пімста страшна сучасним катам !
Котрі беруть жите міліонів !...
Га, пімста царам і плютократам.
Хай прийде збір будучности пльонів!..

На бій рішучий
Сьвятий і правий,
Марш, марш, вперед,
Робочий народ !

Дехто думає, що в кого золота корона
на голові в того й розум є, але воно в дій-
сности якраз противно, бо історія вчить
нас, що правдивим сьвітилам людських
ідей вбивано не золоті корони на голови,
а терневі вінці.

ЯКИЙ ТО ВІТЕР.

Який то вітер шумно грає
З країн де живе раб і кат ?
Яке то диво визирає
Із тих нужденних хлопських хат ?

Гейже враз, гейже враз, гукнемо,
Аби й сліпі нас пізнали:
„Ми є ті, що вас всіх кормимо, —
За всіх вас терпимо, —
Ми соціяльні демократи,
Що звергли темноти ярмо!“

Ми ті, що гнули ся, як лози,
Були покірні, як вівця,
Котрим неволя, кров і сльози.
Ще не доїхали кінця.

Гейже враз, гейже враз і т. д.

Ми ті оферми, ті рекрути,
Гарматне мясо на війну.
Ті, що їх кривда й голод лютий
Жене в нову країну.

Гейже враз, гейже враз і т. д.

Ми ті, що платимо податки,
Собіж лишаєм труд і плач,
Котрим державні всі порядки
Є тільки горе, тільки драч.

Гейже враз, гейже враз і т. д.

Ми ті, котрим заперті двері,
Запертий до свободи шлях;
Ми маєм права на папері,
А обов'язки на плечах.

Гейже враз, гейже враз і т. д.

Та вже не довго тої муки !
Нам час не дати ся на глум:
Здіймуть ся дружні хлопські руки
І просьвітліє хлопський ум !

Гейже враз, гейже враз і т. д.

Ми хочем вчить ся, поступати,
Бо кривда є сестрою тьми;
Для себе хочем працювати
І бути люди між людьми !

Гейже враз, гейже враз і т. д.

А всіх, хто явно або тайно
 Нам ладить пута і ярем
 Всіх дармоїдів радикально
 Ми з поміж себе виметем !

Гейже враз, гейже враз, гукнемо,
 Аби й сліпії нас пізнали:
 „Ми є ті, що вас всіх кормимо, —
 За всіх вас терпимо, —
 Ми соціяльні демократи,
 Що звергли темноти ярмо !“

ГОЛОВНІ ГРІХИ:

1. Рабство.
2. Скупість супроти робітничої організації.
3. Політична служба для панських партій.
4. Ломлене страйку (страйколомство)
5. Надмірне уживане горячих напитків.
6. Ненависть до свого товариша праці.
7. Байдужність супроти організації.

НЕ ПОРА !

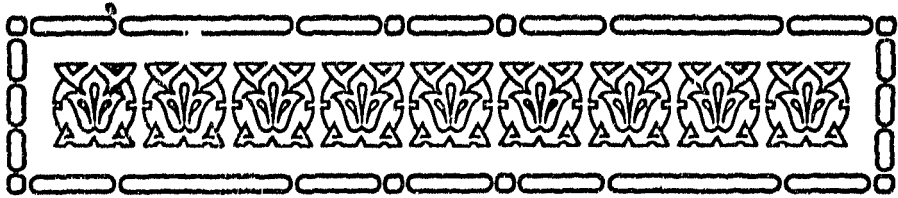
Не пора, не пора, не пора
Капіталу й неволі служити !
Довершилась робітників кривда стара, —
Нам пора вже на себе робить !

Не пора, не пора, не пора
За недолюдків лить свою кров
І любити ката, що народ обдира —
В соціалізмі наша любов !

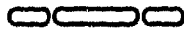
Не пора, не пора, не пора
Між собою плекати роздор !
Хай пропаде незгоди проклята мара —
Під червоний єднаймося прапор !

Бо пора се остання є:
У завзятій важкій боротьбі
Ми поляжем, щоб волю й свободне жите
Вдобуть дітям та внукам своїм !

МИ РОБІТНИКИ.

Ми робітники,
Числом великі,
Ми ненавидим панське яро,
Йшли діди на муки,
Підем і правнуки, ми
За волю жите своє дамо.

Сьвітом забуті
В кайдани скуті
Випем ту чашу повну вже у щерть,
Бо за ту єдину
Вольную країну
Готові ми на муки і на смерть.

Не тїш ся враже !
Сотня поляже,
Тисяч натомість стане до борби !
За гірку зневагу
Склали ми присягу:
Вести борбу — неволені раби.

Наша присяга
Се: месть, відвага,
Воля народу скривджених добро —
Ними ся клянемо,
Пок' живі будемо
Ломить, валить кайдани і ярмо !

Пірвем кайдани,
Які тирани
Кріпше і кріпше сковують що дня,
Бо ми робітники,
Числом великі,
Ножів й куль не боїмось й огня!

ЧОТИРИ ПОСЛІДНІ РІЧИ.

1. З'організований робочий люд здобуде
власть.
2. Він осудить капіталістичний лад.
3. Знесе його.
4. Заведе соціалістичний лад.

СЬМІЛО, ТОВАРИШІ, В НОГУ.

Сьміло товариші в ногу
 Духом зміцнієм в борбі,
 В царство свободи дорогу } 2 рази.
 Груд'ю проломим собі.

У всіх нас доленька одна,
 Кляси працюючих людей,
 „Брацька згода і свобода“ } 2 рази.
 Отсе наш клич боевий.

Довго в ярмі нас тримали,
 Довго нас голод морив,
 Чорні, довгі дні минали, } 2 рази.
 Час визволення прийшов.

Час до діла забрати ся,
 В бій поспішим ми мерщій,
 І чого-ж нам більш страхать ся } 2 рази
 Незначних гнобителів.

Звісно-ж на чім стоять трони —
 Чин робочої руки . . .
 Нам же знане наші патрони } 2 рази.
 За меч нашої бітки.

Тоді настане день—раю,
Де ні раба, ні пана,
А засяє над землею
Одно — червоне — знамя.

Не миритись милі друзя.

Не миритись милі друзя,
А боротись нині нам,
Бо шаліє кат завзятий,
Смерть голосить усім нам.
Гей! у бій ставаймо разом
Грудь при груди до ряду!
Кров, жите не жаль віддати
За волю і свободу.

Гей в громаду товариство!
Кличе спільна всім справа,
Хай настане пролетарам
Красша доля і права.

Разом друзя під прапор наш,
Най наш клич його веде;
Тільки сьмілі пут не знають,
Тільки сьмілих воля жде!

РОЗВИВАЙ СЯ, ТИ ВИСОКИЙ ДУБЕ!

Розвивай ся, ти високий дубе
Весна красна буде !

Розпадуть ся пута віковії,
Прокинуть ся люди

Розпадуть ся пута віковії
Тяжкії кайдани,
Непобіджений злими ворогами,
Робочий люд встане.

Встане робітників матір славна, —
Щаслива і вільна,
По всіх місцях нашої земленьки
Одна, нероздільна.

Щезнуть межі, що помежували
П'явки між собою,
Згорне мати до себе всі діти,
Теплою рукою.

Діти-ж мої, діти нещасливі,
Блудні сиротята,
Годіж бо вам в панів на услугі,
Свій вік коротати.

Піднімайтесь на сьвяте діло,
На щирую дружбу,
Та щоби ви чесно послужили,
Для матери службу.

Чи щеж то ви мало наслужились
Капіталізови ?
Чи щеж то ви мало наточили-сь
Братерскої крови ?

Пора діти, пора поглядіти
Для власної хати,
Щоб ґаздою а не слугою
Перед сьвітом стати !

Розвивай ся, ти високий дубе
Весна красна буде !
Гей вставаймо та еднаймо ся,
Робочії люде !

Єднаймо ся, братаймо ся,
В товариство чесне,
Хай братерством, щирими трудами,
Нам доля воскресне !

МАРШ РОБІТНИКІВ,

Гей! там на горі полк іде,
Гей! тай червоний стяг несе,
Гей! тай червоний,
наше славне товариство,
Гей! машерує раз, два, три!

Гей! на переді хорунжий,
Гей! се бо член наш свідомий
Гей! се бо член наш,
наше славне товариство,
Гей! машерує раз, два, три!

Гей! а по заді членів вал,
Гей! з чистов думков як криштал,
Гей! з чистов думков,
наше славне товариство,
Гей! машерує раз, два, три!

Гей! і організатори,
Гей! капіталу, вороги,
Гей! капіталу
наше славне товариство
Гей! машерує раз, два, три!

Гей! організаторе ти наш,
Гей! учи-ж бо ти добре нас,
Гей! учи-ж бо ти
наше славне товариство,
Гей! машерує раз, два, три!

Гей! не здурить нас капіталіст,
Гей! бо з нас кождий соціаліст
Гей! бо з нас кождий
наше славне товариство
Гей! машерує раз, два, три!

Гей! робітнику позір май
Гей! та в партію приступай
Гей! та в партію,
наше славне товариство,
Гей! машерує раз, два, три!

Гей! соціал-демократія,
Гей! як та мати всім одна,
Гей! як та мати
наше славне товариство,
Гей! машерує раз, два, три!

Гей! повій вітре нових днів,
Гей! щоб наш прапор заяснів,
Гей! щоб наш прапор,
наше славне товариство,
Гей! машерує раз, два, три!

Гей! повій вітре зі степів,
Гей! дай нам силу героїв,
Гей! дай нам силу,
наше славне товариство,
Гей! машерує раз, два, три!

Гей! дай нам силу й відвагу,
Гей! трудовикам на славу,
Гей! трудовикам,
наше славне товариство,
Гей! машерує раз, два, три!

Робітники оброблюють землю, але не можуть уживати плодів її, не можуть навіть цілком заспокоїти свого голоду.

Робітники виробляють гарну одіж, але вони самі і їх діти не мають в що убрати ся.

ГЕЙ, МИ ПРОЛЕТАРІ, СТАВАЙМО В РЯДИ!

На ноту: „Соколи, Соколи“.

Гей, ми пролетарі, ставаймо в ряди,
Нас поклик „бодрімось“ взиває,
В здоровому тілі здорова душа,
Де сила, там воля витає.

Як славно бувало робочі сини
Бороли сь до смерти-загину,
Бороти-сь будемо всі нині і ми,
За волю, за долю народу.

Неси ся наш девіз всюда по землі
До сіл, місточок і в городи,
Прапор наш червоний високо неси,
Під ним най нарід вільний стане.

Як славно бувало і т. д.

Разом пролетарі ставаймо в ряди,
У бій за прапором, гей сьміло,
До праці для волі у вічні часи,
Несімо все — душу і тіло.

Як славно-бувало і т. д.

ВЖЕ БІЛЬШЕ НАМ ГОДІ ЗНОСИТИ НЕВОЛІ.

Вже більше нам годі зносити неволі
Блукать безнадійно без волі, без долі.
Гей, час до бою пролетар,
Хай зникнуть з світа богач і нуждар.

Вийду-ж я до бою, бо ярмо гіркеє
Урило ся в шию, духа витискає,
Гей витискає, дух мені,
Тяжко, гірко жить всім стало на світі

Мене—великана уяремлено з давна
В паццї неситого бога—капітала,
Гей у неволю, в кайдани
Запряжено люд робочий на землі.

Із правди, свободи дозволено—куити,
Про права народу дармо й говорити,
Гей, се вже за довго, терпіть нам
Час найблисший жить на воли народам

Нас воля взиває і жару піддає,
Тільки захотіть нам, доля завитає,
Гей час найвисший, всім у бій,
А не стане невільництва—кайданів.

РОБІТНИЧИЙ ГИМН.

Ще не вмерла наша доля
Ні слава, ні воля,
Ще нам вільним дітям — землі
Усміхнеться доля.

Згинуть наші вороженьки,
Як роса на сонці, —
Запануєм і ми ще
На вільній земленьці.

Душу, тіло ми положим
За нашу свободу,
І покажем, що ми діти
Вільного народу.

Та як станем разом жити
По світу цілому,
Над собою панувати
Не дамо нікому.

Наша доля ще всміхнеться
Усяк з нас зрадіє,
І у нашу ще хатину
Сонечко загіє.

Душу, тіло і т. д.

Сильна воля, праця щира
Ще свого докаже
І проміж нами ще ся волі
Пісонька розляже.

За горами відібеть ся
Згомонить степами
Доля наша цвисти стане
Мило жить настане.

Душу, тіло і т. д.

З наших предків кожу дерли,
На паль їх вбивали
А таки нас не пожерли
Вороги зухвалі.

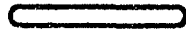
Плила кровця червонила
Степи і могили —
Наші груди запалила
Огнем волі й сили.

Душу, тіло і т. д.

Що передтим не удало-сь
Те нам довершити,
Ворогів десь тільки взяло-сь —
Треба їх провчити.

Рідна земле наша мати
Благослови діти,
Йдем за тебе за єдину,
Бороти-сь, терпіти.

Душу, тіло ми положим
За нашу свободу
І покажем, що ми діти
Вільного народу.

Живучи увійти першими в нове жите,
отсе повинно бути нашим призначенем.

Робітники є скалою, на якій буде
устроєна церква будучини.

Ми ті люди, що будують церкви і фаб-
рики, кують кайдани і гроші; ми та жива
сила, яка кормить і забавляє всіх від пеле-
нок до гробу. Ми завсїди і всюди перші
в роботі, а на останнім місці в житю.

МАРСЕЛЕЗА.

Вперед, вперед сини родини !
Славетний день вже наступив,
Супроти нашої країни
Злий ворог прапор розпустив (2)
Чи вам не чуть, які по селах
Усюди стони роздали-сь ?
На наших крівних, невеселих
Ворожі сили підняли-сь.

До збруї, громадо! Ставаймо у ряди!
Щоб вражою кровію залити борозди!

Чого шука отся ватага
Рабів обурених на нас!
Чому лякає їх зневага ?
На кого пута ті ? На нас! (2)
На нас, бездольні громадяни,
Хотять сей сором нанести,
Щоб знов надіти нам кайдани
Та у неволю завести.

До збруї, громадо! Ставаймо у ряди!
Щоб вражою кровію залити борозди!

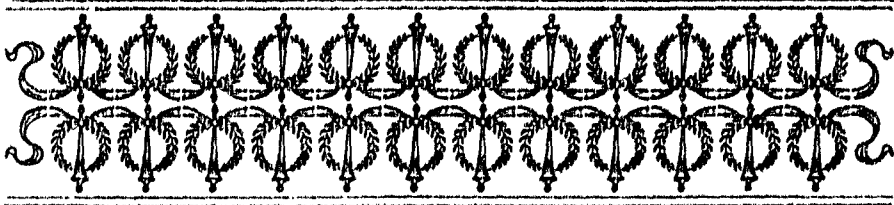
Ні, трепотіть ви, людоїди
І ви, ганебні зрадники !
Ось, вже пімсти час надійде
Знайдуть ся на вас местники (2)
Підіймуть ся і стар і молод,
Не забракує юнаків, —
Навіють на серце вам холод
І потрощать вам всі кісточки.

До збруї, громадо! Ставаймо у ряди!
Щоб вражою кровію залити борозди!

О ти, сьвята любов родини,
Ти нашу пімсту уміцни,
Ти волю нашої країни,
Її ти честь оборони ! (2)
Під нашим прапором побіда
Де з'явить ся на поклик твій !
Потім на нас, на вічні літа,
Свобідним духом ти повій !

До збруї, громадо! Ставаймо у ряди!
Щоб вражою кровію залити борозди!

ЦАРІ КРОВ НАШУ ПРОЛИВАЮТЬ.

Царі кров нашу проливають,
Хани і дуки гноблять нас,
Та вже недолі дні минають
І прийде, прийде слухний час.

Нумо враз затягнім вільний сьпів, —
Наш прапор вже панів лякає !
І несе люду гнів, пімсти грім,
Свободу народам усім !
Як зоря цвіт червоний сяє,
Бо кровю нашою заплив !

Нікчемні темних сил надії,
Що мріють дух наш запинить,
Пропадуть заходи лихії,
А добрі вічно будуть жить.

Нумо враз затягнім вільний сьпів і т. д.

У лаву сьміло станем, братя,
І враз на бій підемо ми!
Не зломлять нашого завзятя
Ні цар, ні вражії пани!

Нумо враз затягнім вільний сьпів і т. д.

У наймах гине люд робочий!
Та вже свитає волі день!
До праці підемо охочі,
На себе працювать лишень.

Нумо враз затягнім вільний сьпів і т. д.

Хай счезнуть клятї тирани!
Хай счезне визиск, счезне гнет!
Ми знищим лад старий, поганий,
Новий збудуємо ми сьвіт!

Нумо враз затягнім вільний сьпів, —
Нам прапор вже панів лякає!
І несе люду гнів, пімсти грім,
Свободу народам усім!
Як зоря цвіт червоний сє,
Бо кровю нашою заплив!

СЛЮЗАМИ ЗЛИТА НАША ДОЛЯ.

Слюзами злита наша доля,
Повита горем, правда спить;
А на робочій, сірій спині
Веселий, п'яний пан лежить.

Робітник! Встань, прокинсь, скинь панів,
Розправ же свій прапор червоний!
На панів, на тиранів — царів
Грізно настав свою зброю!
Хай прапор твій засяє в бою
І жах ввіпеть ся в ворогів, —
На йому кров робітників!

Пани лютують, п'ють гуляють,
Вже чують, кляті, страшний час!
І час надходить... Випрамляє
Робітник спину із під вас!

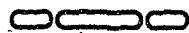
Робітник! Встань, прокинсь, і т. д.

Гуляйте-ж пані, розкошуйте,
Впивайтесь кровю братів!
Кайдани міцнії гартуйте, —
Надходить час робітників.

Робітник! Встань, прокинсь, і т. д.

Надходить час великий, славний...
Встає похилий робітник,
Зриває пута, бе кайдани,
Луною леть ся вільний крик.

Робітник! Встань, прокинсь, скинь панів,
Розправ же свій прапор червоний!
На панів, на тиранів—царів
Грізно настав свою зброю!
Хай прапор твій засяє в бою
І жах ввіпеть ся в ворогів!
На йому кров робітників!

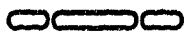
Я вірю, що нинішній день є о много
лучшим чим вчорашний, а завтра буде ще
лучше чим нині.

Є много людей, що не здають собі
справи з минушости а зате не бачать перед
собою красної будучности.

ДЕЗЕРТИР.

Ой сів же він при столику
При світлі думав,
Писанечко дрібнесеньке,
А він го читав.

Писанечко дрібнесецьке,
Листочок як сніг,
Склонив же він головоньку
К' столови на ріг.

„Ой ненечка старенькая
Ми пише в одно,
Що там зима тяженькая
А їй студено.

„Нема, нема єї кому
Врубати дрівець,
Бо їй синок, оден в хаті,
Цісарський стрілець“.

І схопив ся як поломінъ
 Полетів як птах
А вітер з ним вийде в догінъ,
 Бо годі му так.

Бо він летить до матоньки
 Старої домів,
Дрівець її врубатоньки,
 Би хатку нагрів.

Вас робітників та хліборобів, нігде не числять. Про вас говорить ся хіба тоді, як ви страйкуєте. Про сотки тисяч робітників, що роблять усю дійсну роботу, ніхто навіть не згадає. Коли будується велика палата, або великий міст, або щось подібного, то ви чуєте лише про такого а такого будівничого чи інжиніра, але ніколи про дійсного будівничого. Коли читаєте про яку війну, то чуєте лиш, що сей а сей генерал побив такого а такого генерала. Мільйони людей, що в дійсности били ся та свою кров проливали, не варті навіть того, що би про них бодай словом згадали!

І що властиво ти є працюючий народে?
 Пощо ти живеш?

ПЕРШИЙ МАЙ.

На ноту: „Коли Україна борбу“.

У зелень і цвіти весняні одітий
День перший завитав маєвий,
Народ на обидвох півкулях сьвітових
Загремів океан народний:

Днесь нич нас до праці не змусить
Бо день сей народом вибраний,
Щоб почув--пізнав свою гідність людини,
Щоб зірвав і знищив кайдани.

І наш пролетар не зістає подалі
І він днесь огляда блиск сонця,
Нарадам, забаві посьвяча день цілий,
День же сей є днем нужди кінця.

Днесь нич нас і т. д.

Гей, борці! спокій нам хай чоло вкрашає,
Проч журба з терпінем й сльозами!
Хай кожда година радісно минає
Днесь нема нікого над нами.

Днесь нич нас і т. д.

Як стукіт молотів й коліс занімили
 Ходімо де зелень чудова
 На лоні природи хай духом зміцнієм
 Чекає ж нас борба клясова.

Днесь нич нас і т. д.

Сьвіт старий останні сили висиляє
 Підпирає трони-престоли
 І сонця нового всхід грізний—страшливий
 Силкують ся стримать тирани.

Днесь нич нас і т. д.

Та в нас пролетарів, ні порох бездимний
 Не в силі позбавить відваги,
 Хто лие, хто кує, і двига ту зброю
 Є також не малої ваги.

Днесь нич нас і т. д.

Спокійно, з усьміхом погорди на устах
 Глядимо на ката всякого,
 Насьмішки ні клятви нас втримать не мо-
 жуть
 Відтак ідеалу взнеслого.

Днесь нич нас і т. д.

ДНЕСЬ ТВОЄ СЬВЯТО.

Днесь твоє сьвято, люду робочий!
Хай утомлені спочинуть руки,
О красніе завтра виглянуть очі,
Щоб більш не знать нам голоду й муки.

Днесь на обидвох сьвіта півкулях
Мотори машин най собі сплять
Хай стане пусто по всіх фабриках
І копальні хай порожно стоять.

Весна як гарне дитя ся сьміє
Филями блиску і зелености
І кожде серце надієсь і мріє
Вже о близькій красшій будучности.

Так недалекий: Виступіть народи!
Хай солідарність силу подвоїть
Зі сьвятинь муки, як один вийди
І день першого мая увеличіть.

Хай людськість видить на власні очі
Хай сьвіт не забуває від нині,
Що спрацьований стан робітничий —
У єдності поступає нині,

Пригноблений своїм льосом чорним —
Будить ся, збира сили поволи,
Щоб небути офіри баранцем —
Жити в путах тяжкої недолі.

Одна родина — з народів многих
Іде в будучність побіди певна
Сил, цілий і средств своїх сьвідома
З мечем переконань і мужества !

Й день нинішній буде посьвячений
Хай нам лучшу будучність ізвіща!
Жийже робочий люд міліонний
В день урочистий першого мая !

Коли героєм є людина щиро віддана
взнеслій справі, то чому кождий з нас не
бажає собі бути героєм.

Лучше провести один день в хосенній
праці і вмерти, чим століте проводити в
дрімоті і мати ще притенсію вірити, що
ми живемо.

ПЕРЕД ДОРОГОЮ НА ВИСЛАНЕ.

Прощай, прощай, дорога країно,
Прощай нам краю коханий!
Хай днесь еще кров і сльози плинуть
Нею уплють ся тирани.

Днесь, боронячих люду бідного
Мучать тюрмою — вигнанем
Хай ся радіють з тріумфу свого,
Тіпять ся люду терпінем!.,

Але за нами ідуть вже нові
За нарід до борби ряди,
А люди підносять здоптані голови
Море залива вже береги...

А сли збудить ся океан люду
Задрожать маси в глибині...
В той час згине сьвіт повний бруду,
І нове жите виплине.

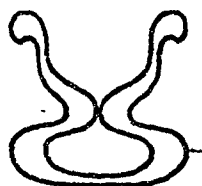
Сли завтрішний день до нас належить
Зоря свободи сли свита,
Хоч днесь прощаєм, в завтра хто вірить —
В борбі в коротці ся привита.

Кров і сльози переможуть кайдани,
Нужда і утиск проминуть
Тимчасом прощай краю коханий
Прощай нам бідних країно...

Блаженні духом багаті, бо тих єсть царство на землі. Горе тому, хто дух свій покидає в тьмі убожества, нещастя, хто неумножує його багатствами пізнання світа як червяк він лазитиме під ногами дужих і розтопчуть його і змішають з багном.

Блаженні ті, що не пють правди з одної криниці з ворогами своїми, бо отруйна та ворожа правда їх. І на правду говоримо вам, ніколи не наситить ся той, хто питиме з тої одної криниці, а навпаки стане ще безсильнішим від згаги і ще покірнішим від безсиля свого.

МАРШ ГІРНИКІВ.

На ноту: „Варшавинка“.

оооооо

Тяжко працюєм, у нутрі земнім, —
 У день, чи в ночі, в вечер чи зрана
 У гробі душнім, — мов в пеклі темнім
 В кровавім поті ми скарби знайдем.

Під скали грізнов зимнов опоков
 Де карк нам к' долу від праці гне ся,
 Сльоза терпінь до очий леть ся
 Марево смерти до нас смієть ся.

На бій рішучий
 Сьвятий і правий,
 Марш, марш вперед
 З внутр землі народ !

А камінь висить над головою, —
 Мов кат він чига на наше житя,
 І в одній хвили жінку вдовою
 А сирітками дітки оставля ?

За що ми тернимо! Ми-ж не злочинці,
 Чом позбавлені права до сонця?

За що підпали так тяжкій карі,
Коли терпіням діждемось кінця ?

На бій рішучий
Сьвятий і правий
Марш, марш вперед
З внутр землі народ !

Не вже-ж ми вічно упосліджені
Аби все двигать тяжкі кайдани
Скарби збирають для панської кишені
Гріш ділить з трутнем кров'ю зрошений.

Сили нас лишать по тяжких трудах
Пани з роботи всіх нас наженуть
Бо більш надвишки по наших трудах
Вони збирати ніяк не зможуть.

На бій рішучий
Сьвятий і правий
Марш, марш вперед
З внутр землі народ !

За те зважаймо що тих чекає
У капіталістичнім устрою
Хто павку-пана другом вважає
І не взброївши-сь йде до бою.

Гей проч з просьбами, дрозіте пани,
Бо нас єднає справа нам знана,
Ми вам заплатимо за кров, за рани
Взброєні в силу єдности стана.

На бій рішучий
Сьвятий і правий,
Марш, марш вперед
З внутр землі народ!

Богато більше дало би ся зробити для добра мас на сьвітї, коли би всякий ворог виступав проти нас явно в своїй правдивій одежи і ціли, та лихо в тім, що в них є за богато лисячої здібности, а се власне утрудняє нам роботу з ними.

Та в приповідці говорить ся:

„Збанок воду носить доти доки ухо не урветь ся“. Так оно й сим буде: Пізнають ся люди на фарбованих лисах.

ПІСНЯ ХЛІБОРОБА (фармера).

Гей, хто-ж бо на світі краще жити має,
Як той, що святую землю плугом оре
Гей, хліборобе нивку ори
Проти лихви і неправди ся бори.

Святую землю оре за довг заставляє,
Як в бездонне море він в довги впадає.
Гей, у довги він впадає
Лихвареві ґрунт і хату лишає.

Часом ся боронить до останної хвили
Аж док' не загостять гостоньки немилі
Секвестратори від ґрунту,
Перед ними вже не має ратунку.

Опісля у найми він пошкандибає
І так вже до схилу вік свій коротає
Гей, коротає він вік свій
Тяжкий вік, гіркий вік, кровавий.

Гей, хто-ж бо на світі краще жити має,
Як той, хто за край свій жити своє дає
Гей, жити своє він дає
З його праці кровавиці світ живе.

Він же всі данини рік за рік складає,
Усіх він шанує — усім ся кланяє,
Гей, усюди чоло гне,
Треба дати, він остатнє віддає.

Нащо і защо дав він ся не питає
Таке вихованє він вже змалку має.
Гей, вихованє — зіпсутє
Держить його у неволи все жите.

Але вже надходить нова година,
Коли хліборобска велика родина
Гей, хліборобска родина
Відродить ся в сьвітї жити вже вільна.

Між людьми часто бувало, є та мабуть
і на дальше позістане так, що тих, що дій-
сно і щиро віддані справі добра широких
мас переслідують не тільки ті, котрих їх
праця являєсь некорисною, але навіть і
ті в яких інтересї сї посв'ячують весь час,
знанє і все, а в случаю коли кат сего захо-
че, готові і житем наложити за справу.

ОЙ БУДИ СЯ ПРОЛЕТАРУ.

На ноту: „Ой ти дубе кучеривий“.

Ой буди ся пролетару —
Надія сьвіжа,
Перед тобов най тремтить і мліє —
Вся сила вража;

Бо нема на сьвітї
І не буде сили,
Щоби пролетарият
Вони побідили;

Як не було й не буде !

В поли, фабриках й копальнях
Піт свій ляємо,
А за тее мізерну заплату
В замін маємо;

Досить кровопійцям
Кровцю нашу пити,
Час нам пролетарам
На себе робити —

Хай конають вороги !

До сьвітла, хліба і волі
Давно ми ся рвем —
І нового ми життя спрагнені —
Ми на його ждем!

Блисне для нас хвиля —
Стане мило жити, —
Солоденька доля —
Буде в нас гостити !

Сонце життя ізійде !

За сльози, терпіня й кривди
Суд тиранів жде,
В день нашого тріумфу й побіди
Все те пропаде;

Бо усі кайдани
Ізникнуть з арени;
Де життя загляне —
Де люд вільний стане,

Бо се буде людський лад !

Робочої кляси члени
Поступають враз,
Бо діла їх з кожної країни
Увіряють нас;

Сі-ж більш не боронять
Старий устрій сьвіта,
Брехням вже не вірять
Взрівши лучі сьвітла,

Яке к' життю зове їх !

Сонцем життя соціялізм
Ним спасеть ся люд
З лиця землі згине капіталізм,
Що ввів народ в блуд.

Хай-же процвітає
Велика ідея,
Се-ж евангелиє —
Люду відродження.

Визвіл людства з пекла-тьми !

ВЕЧІРНА ПІСНЯ.

Сонце западає
За високі гори
Товар повертає
До своєї обори,
Лиш я нещасливий
Без кута, без хати,
Де голову склоню;
Не знати, не знати.

Лист гонен вітрами
Хоч колись спочине,
А лодя водами
Берега достигне,
Лиш я дощ й бурю
Терплю бідолаха,
Слота і погода,
То мені однака.

Як голуб сивенький
Не верне до ночі,
За ним друг миленький
Виглядає очі,

Лиш мене нікому
Нема хоч спімнути...
Довго ж так на світі
В самотности бути ?

Виджу, в супокою
Живуть пани-люди,
Красною весною
Дихають їх груди;
Лише мое горе
Нігде не лишило-сь,
Щоби хоч годинку
Серця не мутило.

Та живе надія
Внутр мого серденька,
Що зникне недоля
Із світа гіренька
Сонце знову зійде,
Як знаки звістали.
Я і другі вийдем,
Щоб в раю пожили.

НАША СПРАВА БУ ЇЕ ЖИТИ.

(На ноту: „Козак пана не знав з віка“).

Наша справа буде жити,
 Бо вона-ж нам всім сьвята,
 Її гаслом всіх збудити —
 Воскресити до життя.

Хоч насїлись вороженьки
 Нашу справу погребсти,
 Та в нас сили завеликі,
 Щоб могли нас замогти.

Їм ще й тее треба знати,
 Хто-революціонер,
 Нема ціни го купити
 Буде бити-сь хочби вмер.

Хай-же наше гасло лине,
 Де утомлені раби,
 З давна мріють, коли згине
 Сьвіт неправди, тьми й журби.

Де прапор наш тільки злине
Тремтять наші вороги,
Бо пановане їх згине —
Не лишить ся з них й ноги.

Тож еднаймось, робітники,
Заведім жите нове,
Нехай росте і кріпшає
Товариство боеве.

Що в початках не удало-сь
Ми завзялись скінчити,
Щоби сьвіту звісно було,
Що ми соціялісти.

Коли би вся та кров виплинула на верх
з землі, яку пролито зате аби не допустити
правдивої науки для добра людства на
сім сьвіті, тоді ціла земля виглядала би
так немовби була накритою одноцільною
червоною поволокою.

РОБІТНИКИ УЖЕ ЧАС!

(На ноту: Дай нам Боже добрий час'').

Робітники, уже час
Гонить нужду з поміж нас !
Ой вже час і пора
Мати людській права !
Вже пора, вже пора,
Мати людській права !

Бо найкрасша в світі реч
Прогнать біду всюди преч,
Щоби нарід вільний став,
Щоби нужди більш не знав,
Вільний став, вільний став,
Щоби нужди більш не знав!

Хай надія силу дасть
В своїй хаті свою власть,
На погибіль ворогам
А на славу усім нам !
Ой всім нам!— ой всім нам !
Землі — матки діточкам !

Тільки разом в громаду
Маймо одну всі раду,
Як рознести сьвітла луч
Де сяга землі обруч
Сьвітла луч, сьвітла луч
Де сяга землі обруч !

Так розженем темноту
Запануем там і ту,
Як лиги єдність злучить нас,
То настане волі час
Бо вже час! бо вже час,
Щоб настала воля в нас !

В нас є сила, лише спить,
Натерпілись ми досить,
Пробудім ю з сего сну,
А поборем всю біду !
З сего сну, з сего сну,
А поборем всю біду !

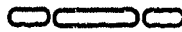
Най нас згорне всіх любов
Під червону хоругв!
З нею підем і в огонь
В темну нічку, в білий день !
І в огонь, і в огонь
В темну нічку, в білий день !

КОЛЯДА.

(На ноту: „Нова радість“).

Нова радість, нова радість,
Сьвіту ся з'явила,
Що робітників, що робітників,
Зі сну пробудила.

Вставайте люди, вставайте люди,
Бо вже зійшло сонце,
Сьвітить на весь сьвіт, сьвітить на весь
Тай в наше віконце. [сьвіт,

Ми ходим всюда, ми ходим всюда,
Всі, хата від хати,
Нову колядку, нову колядку,
Заколядувати.

Грайже музико, грайже музико,
А ми колядуймо,
І пролетара, і пролетара,
Красно повіншуймо.

Слухайте люди, слухайте люди,
Глухі неробіть ся,
Як ми працюєм, як ми працюєм,
Встаньте подивіть ся.

Хай ми повненьку, хай ми повненьку,
Не тратим надію,
Впиши ся завтра, впиши ся завтра,
Любий добродію.

Ой встаньте любі, ой встаньте любі,
Ходіть ід нам блище,
Бо нам коло вух, бо нам коло вух,
Зимний вітер свище.

Вставайте люди, вставайте люди,
І більш не смутіть ся,
На нашу силу, на нашу силу,
Ходіть подивіть ся.

Бо робітників, бо робітників,
Є велика сила,
Проклятих панів, проклятих панів
На глум завершила.

Покиньте люди, покиньте люди,
Огидне зрадництво,
Впишіть ся в наше, впишіть ся в наше
Славне товариство,

Се товариство, се товариство,
Найлучше працює,
Що буде лекше, що буде лекше,
Душіа нам віщує.

І не сходи ся, і не сходи ся,
З тими зрадниками,
А лиш в партії, а лиш в партії,
Тримай добре з нами.

Ми всюда славні, ми всюда славні,
І ввесь сьвіт нас знає,
Се товариство, се товариство,
Як мак процвітає.

Віншуем тобі, віншуем тобі,
Кріпко зрозуміти,
Хто то є такі, хто то є такі,
Ті соціялісти.

Віншуєм тобі, віншуєм тобі,
Щастем тай здоровем,
Завзятим духом, завзятим духом,
Тай ще віком довгим.

Щоби нам разом, щоби нам разом,
В щастю рік прожити,
Соціялістів. соціялістів,
Більше намножити.

Ти сьвітови дай гарні чини а сьвіт най
дасть щасте тобі.

Хто вірить в щасте а за него не боре
ся такий з ним ніколи не стріне ся.

Коли би всі люди заговорили і чинили
ту правду, про яку снять в своїх головах
та серцях, то вже давно на сьвіті не стало
би неправди. Та воно дієть ся противно:
Вони-ж не говорять те що думають, не чи-
нять те що говорять але за те все дістають
те чого собі не бажають.

Тяжко оно доводить ся жити серед та-
кого хаосу але треба і хочеть ся жити.

В КОГО СТАНЕ СИЛИ І ОХОТИ.

В кого стане сили і охоти,
В кого чесним жаром серце бе,
До борби за волю, до роботи,
В товариство з нами най стає.
 У здоровім тілі, дух могутний птах,
 Підійме високо волі стяг.

А хто по рабски спину в низ хиляє,
Хто ворожій силі йде під лад,
Для такого місця в нас не має,
Трус і зрадник підлий, нам не брат.
 Наше товариство не цілує рук
 Вільне було й буде ось наш звук !

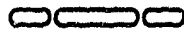
Сильні тілом завзятуші духом,
Викуємо племя молоде,
Що не впаде під катів обухом,
І на службу зраді не піде.
 Розібе кайдани, і відверне тьму,
 І прожене зі світа біду !

З ТЯЖКОЇ ПРАЦІ РОБІТНИК ГИНЕ.

(На ноту: „Ой там орав мужик“).

З тяжкої праці робітник гине,
Його жінка й діти нещасливі
Гей нещасливі!
Жінку і діти він полишає
Бо сира земля его вкриває
Его вкриває!

Гей, ви робітники жваві—милі,
Що маєм робити сеї хвилі?
Гей, сеї хвилі?
Покидаєм жінку, діти милі
Собі дім знаходим у могилі
Гей, у могилі!

Та є такі люди межи нами,
Люблять нас мати невільниками
Невільниками!
Ой ви людоньки ви зрадливі
Незлапать вам нас у сіти летиві
У сіти летиві!

Таж то звісно всіми вже світами,

Люд вже довго був під нагайками

Під нагайками !

З його праці добре наживали-сь

Тай ще з него за те насьмівали-сь

Гей насьмівали-сь !

І, як ті всі низько під'унали,

Що проти нашої громади стали

Громади стали !

Хоч ви патріоти на папері

Та що ви робите в „новій ері“

Гей в „новій ері“.

Пани вам всім грошики давали

А ви наші віча розбивали

Гей розбивали !

Бо вам із народа та вигода,

Щоби дерти шкіру із народа

Гей із народа !

І ви інквізиторські тирани

Що задаєте нам тяжкі рани

Тяжкі рани !

А нам вас тут і раз не потреба

Ми і без вас трафимо де треба

Гей всі де треба !

Ой вже давно тії часи втекли,
Як ви людей живцем в огни пекли
Гей в огни пекли !

Ми недурні вівці в чистім полі,
Щоб ви в тяжку вели нас в неволю
Гей нас в неволю !

Тож як стануть разом людські діти
Будете втікати аж сопіти
Гей аж сопіти !

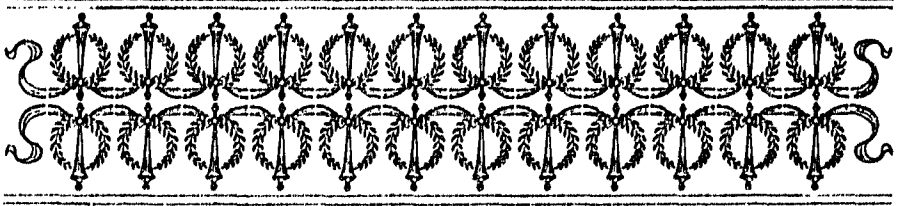
Ой та задудніло в синіх горах
Робітники радять щось на зборах
Щось на зборах !

Тож не дадуть ради навіть графи,
Як ми встановим свої параграфи
Гей параграфи !

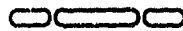
Та заплачуть ревно панські діти,
Як ми не схочем на них робити
На них робити !

Та і зрадникам стане в очах темно,
Як ми на них бойкот покладемо
Гей покладемо !

Най же дροжить зволоч сяка-така
Бо їх жде заплата всіх однака
Гей всіх однака !

МОЛИТВА.

Скоро тільки думать стану
На людей робочих гляну,
Сейчас систем проклинаю
І нового всім желяю.

Зійшло сонце ясно мило
Всьо на світі розбудило
Діти праці прозрівають
Краще завтра зріть бажають.

І все тільки що лиш виджу
І що оком неспостижу
Великанська людей сила
Гірков працев сотворила.

Хайже сильний вітер віє
Нехай хмари він розвіє,
Нехай сонце нове зійде
Нехай правда для всіх прийде.

Бо вже досить ми терпіли
Жінки і діти наші милі,
В горю—лиху проживали
Сьвіта, долі ми не знали.

Час і пора сьвіт нам знати
З праці своєї користати
Ні на кого не робити,
А як вільній рівні жити.

А, відізви-ся великане,
Твоє щасте лиш приспане
Стукни, гукни, вже го маєм
По всіх місцях го спіймаєм.

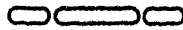
Віддай голос там де треба
А осягнем ключі неба,
Ключі неба—житя раю
В соціялізмі чекаю.

Соціялізм наша мета,
Соціялізм ціль се сьвята,
Бо дасть жити міліонам
А упадок усім тронам !!!

ПРОМЕТЕЙ.

Чорний туман землю залягас,
Сьвіт, овинувши пасмугами лица,
Безсильний, мглов сповитий дрімає;
Що ся в темностях діє—таємниця

З туманів горних, як з шумячої фалі,
Стріляють в гору в неботичні щити;
На вершках гір вічний сьвіт ся палить,
В долі, в мраці дрімає сьвіт сповитий.

Рівнож в сумраці заляглій широко
Щось віс, шаліє якась борба глуха,
Якісь істоти мізерні падуть в око,
Часом з вітхлані дикий крик вибуха.

Часом побіди крики мутять тишу
Зміпані з криком душеної жертви,
А часом вітхлань ціла болем дише
Дрожать від стонів чорної мгли визіви.

А там на горі ясні луни все бють
Там учта вічна і мельодії звучні
Там Марс з Венеров нектар життя пють,
Там жите пливе в течі многобарвні.

Там пісня в розкішні мрії ся силіта,
Там вабить розкіш, в золотому чарі,
На щитах живуть володарі сьвіта,
Тут нема слабих, є тільки моцарі !

На ті вижини, сьвітятчі весело,
Вдер ся мандрівник з чорних низин землі
І благав богів, гнучи низько чоло,
З слезами горячими за тих що в мглої !

В жертву складав душі свою і тіло,
Несмертельного зрікав ся назвиска,
За одну тільки одну іскру малу
З горіючого на вершках огніска.

І казав: „Глядіть на низинах з мраки,
„Там люди живуть! Їх болізьнь, їх скарга,
„Їх плач не дійде на Олімп високий
„Але мене з внутр роздира і торга.

„Не вонев квітів, не зефірів тхненєм,
„Не піснев звучнов дні тих людей
плинуть,
„Лиш вічнов муков і вічним терпінем,
„Працев над сили від розпуки гинуть...

„Дайте їм сьвітла! Паліть смолоскипи!
 „Хай жертва знає свого гнобителя!
 „А дерун і тиран за збродню хопить,
 „Чорну ніч, як єго схоронителя!!!

Надармо благав, дармо гнув коліна,
 Співчутом серця богів не дрожали,
 Лиш сьміх, як фаля морська розгукана,
 Відбив ся ехом о взнеслії скали.

„Він прагне стратить змрок, що землю
 допче,
 „Хоче щоб жертви знали своїх врагів,
 „Шалений! Люди взнесуть в гору очи
 „І нас зобачуть на Олімпі—богів!

„Сеж тільки строгій таємничій силі
 „Приносять вони гекатомби в дарі
 „І мольбів стільки і стільки кадилів
 „Храми будують — золоті вівтарі...

„Він хоче сьвітла, шаленець зухвалий!
 „Прийшов тут з низин і по сьвітло сяга,
 „Щоб потім бунтів—розрухи шаліли!
 „Зважай, бо страшний є наша повага!“

„Хочем огня їм? Коли вдарять громи,
„В темностях видні блискавичні стяги
„Хай кріз видерті в туманах виломи
„Взять міць нашої великості, й по-
туги!

І знов роскошев шумів Олімп цілий
Радісно брєніла моцарів столиця,
Лиш в його грудях гурагани грали,
Лиш в його голові вила навальниця.

Він радби піврвать в рамена ті скали
І так потряс би щитами взнеслими,
Щоб в прах рухнули, на грязь потрі-
скали,
І відламками залягли по землі.

Довго плинула в даль весела розмова,
І довго еще звенів сьпів урочий —
Аж сон надійшов, як змара сонлива
І замкнув нашим бесідникам очи.

Гук веселости розплинув ся в тишу —
Між сплячих тільки, довкола ogniska
Догорюючий огник ся колише,
Нехайно морга і надія блиска.

З грудию повнов потоком бурливим,
І з головов, від розрушень набреїлов
Станув мандрівник в колі сплячих первим,—
Як огніско кроваве догасало.

О, ви, могучі—мислив — спіть всі благо!
„Не вам вгадать, що будучність укрива,
„Не вам пізнать, яков пійде дорогов
„Зібрана фаля, як тами позрива !

„А то в супереч всемогучій хвалі,
„В супереч вашій силі — могутости,
„За хвилю огні в темностях розпалю
„Нову еру впишу в книгу дійсности.

„Хай потім в мене стріляють перуни,
„Най потім встеклі душу мою страшать,
„Але розпалених пожарів луни
„Навіть невольні сили не угасять !!!

Хватив недогарок. Страх повноокий
Пірвав з заду обіруч за волоси,
Шепче: „Шалений! чекай стримай кроки,
Надходять, — кинь то, блисше вже голоси!

„Стримай ся! Не йди! Стій, бо згинеш
марне

„Від їх потури нич тя не вибавить —
„Всякі терпіня і всякі мучарні
„Пімста модарів на тебе звалить!

„Каміннов горов грудь твою би скуто
„Серце ти вирвуть і здопчуть ногами,
„І подонтане кинуть ще в болого,
„А пусті груди виповнять вужами !

„Не слухаєш? Йдеш? Судиш, що му-
чарні
„Щастя терплячой людськості окуплять!
„О стій, шалений! Стій, ти згинеш марне,
„За твою ідею шкіру з тебе зуплять !

„Пожар твій згасять, занім сьвіт огорне,
„Тисячі жертв приймуть мучеництво
„А ти, шалений, з ними згинеш марне
„А в надгороду буде їх прокляте !!!

Станув мандрівник на клич зловорожий
Серед непевности, вагання—муки,
А страх тимчасом угинав му ноги
І вуглик з дрожачої рвав му руки.

А з низин темних, овинених в змроки,
Фалі болізнй до гори летіли,
Зі скаргов бігли на Олімп високий
Гдесь в пів дороги, бідні замирали.

Аж він їх чув! Вони ся відбили
Роздираючим ехом в серцю його
І вже втримати го не було сили
Від виконання чину шаленого.

Не гарпи страшні на Олімп летіли,
І не крилаті летіли там смоки,
Не чарівниці з низин утікали
На недоступний гори щит високий.

Мгли сполошені летіли до гори,
То утікали з низин густі змроки —
Чорних туманів попарпані хмари
Зі скаргов бігли на Олімп високий.

Діпняли щиту — щит ся в тінях мрович —
Летять до бігів з стонами болестий,
Вудять заепаних, докоряють в очи,
А в уши шепчуть грізні якісь вісти.

А в долі буха пожар розгуканий,
І там Прометей з углем розпаленим
Біжить, а перед ним гаснуть тумани,
Нові огні хором: „ми усі злинем“.

А за ним люду тлум збурений летить,
Реве він радостію набренілий;
Женщини вносять в гору малі діти,
Аби Збавителя свого узріли.

В формі гонячої океану фалі
Пройшли по небі червонаві блиски,
Настрашені правителі зірвали-сь
І ударили в промінні потиски.

Завили вихри, ревнули перуни,
Зібрані води утекли з ложиска
Крізь низини в сьвітлі кровавої дуни,
Гонили гасить, горючі огніска.

Всі сотворіня в запасі сьпішили,
І похвативши ся з встеклістю в поли,
По розпаленій землі ся точили,
Рвать на ній скали і довбать в ній доли.

І довго пекло знищенням шаліло,
І довго ще вило роззвіріне, —
В кінци замовкло—а над землею цілов
Впало спокою урочисте тхнення.

Огні згашені, і тільки дим синій,
Острий, гризучий збира ся в облоки,
На покритій руїнами низині,
Грубні й пустійші вертають змроки.

Хороводами пливуть веселими,
З тріумфом взнеслі опускають щити
І урочисто сїдають на землі,
І знов в темностях зістав сьвіт вповитий.

С'ред гір вкритих сьніговими пухами
На прямім, недоступнім скали щиті,
Стогнав засуджений,—скутий ланцюхами
А з него вільно утікало жите.

І чув, що конать буде так крізь віки,
І нігди, нігди не зникнуть мучарні,
Що нігди смерть му не замкне повіки
І до зимного лона не пригорне.

У-пам'яті його все ся затерло,
І одно тільки спімнене зістало —
Окропне, кроваве, дусяче за горло,
Пригнітаюче розначев, як скалов.

І чув, що дражнить го страшне терпінє,
Що душа його в болізнях ся вие,
І чув в голові не мізг — полуміне
І чув як в грудях серце їдю ние.

А з низин темних види кроваві
Бігли насмівать ся з його катуши,
І так як желіза кроплі вогневі
Глумливі слова сичали му в уші.

„Як великим твоє діло! шептали —
„Низини щастем облив'есь довколї,
„І так ся вони днесь перемінили,
„Нїхто їх навіть розпізнать не в силї.

„Де були колись долини, — узгір'я,
„Де були гори — рівнина ся стелить,
„Де були води, — нинї суха земля
„Де земля була — там болото лежить.

„Але жертв скільки понесли мучарні !
„Їх кровю пересякли всі рівнини,
„До сих час еще їх тіла безкарні
„Сьвіт заражають запахом згнилизни!...

„І чим заплатить можна за ті чини ?
„Якаж нагорода відповість трести?
„Хибя голову увінчать в лаврини
„Щоб нам панував, як король болестий!!

А там на долі іскра утаена
Тліє в попелах. Вскорі вітер дикий
Видре і пірве в летючі рамена,
І знов заблиснуть в темностях сьвічники.

І знов пожари фалями вздутими
Пройдуть низини, ширить луну ясну,
І знов борба поточить ся по землі,
І громи ревнуть, і перуни тріснуть....

А полуміне вихрами вздуге,
До змученого кине блиск веселий,
Він тоді пізна що діло зачате,
Сотворіня до кінця вже довели.

ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДИЙ ПРОЛЕТ

Організація виведе тебе з єгипетської землі, з дому неволі.

1. Нігде не знайдеш помочи, лише в соціалістичній організації.
2. Не шукай в організації особистих користей. Працюй для загалу, а допоможи і собі.
3. Пам'ятай! У святочний день будь у товаристві, читай соціалістичні часописи й книжки та навчай других соціалізму.
4. Жий зі своїми товаришами праці в солідарности, а добре вам буде й скинете з себе ярмо.
5. Не вбивай свого духа й тіло напійками.
6. Не зрадь своєї класи ні в економічній, ні в політичній боротьбі.
7. Не крадай себе, купуючи буржуазні часописи, або належачи до буржуазних товариств.

...дб лизуном у того, що купує твою

...тунай ся за охороною і рівноуправою
...лки.

10. Жадай всеюди права до людського життя,
яке вкрали визискувачі у свого ближ-
нього.

